

Versie: 28 september 2021

N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij

© Allan Kleiweg

Groep Voorne en Putten

> **Onderaan deze pagina staan LINKEN naar meerdere vervolgartikelen.**

- 1 oktober 1904   Opening stoomtramlijn Rotterdam Rosestraat – Spijkenisse Molendijk
  - 1 november 1905   Opening stoomtramlijn Spijkenisse – Hellevoetsluis
  - 1 september 1906   Opening stoomtramlijn Spijkenisse – Oostvoorne
  - 1 mei 1909   Opening veerdienst Hellevoetsluis – Middelharnis Haven
  - 1924   Eerste motorrijtuigen op de lijn naar Oostvoorne
  - 1952   Afschaffing stoomtractie reizigersvervoer
  - 23 september 1965   Opheffing tramlijn Spijkenisse – Oostvoorne
  - 6 november 1965   Opheffing tramlijn Rotterdam – Spijkenisse
  - 14 februari 1966   Opheffing tramlijn Spijkenisse – Hellevoetsluis, laatste zelfstandige interlokale tramlijn van Nederland
  - 14 augustus 1971   Opheffing veerdienst Hellevoetsluis – Middelharnis Haven
  - 15 november 1971   Openstelling Haringvlietdam door koningin Juliana
-
- Route 1: Rotterdam Rosestraat – Spijkenisse – Hellevoetsluis
  - Route 2: Rotterdam Rosestraat – Spijkenisse – Oostvoorne
  - Route 3: Oostvoorne – Oostvoorne Strand / Duitse bunkers
  - Bij Brielle, ter hoogte van de Welleweg, waren van 1906 tot 1913 enkele opstelsporen voor het tijdelijk stallen van de extra trams voor bedevaartgangers, die éénmaal per jaar de Martelaren van Gorkum, die bij de reformatie van 1572 loyaal bleven aan de Spaanse bezetter, kwamen gedenken.

De RTM kende slechts vier zogenaamde exploitatiegroepen; Hoeksche Waard, Voorne en Putten, Flakkee en Zeeland. De tramlijn vanaf de Rotterdamse Rosestraat over IJsselmonde via de Hillesluis naar de Spijkenisserbrug, werd tot de Groep Voorne en Putten gerekend. In deze artikelenreeks worden, voor de overzichtelijkheid en het gemak van de lezer, de RTM-lijnen over de eilanden IJsselmonde en St. Philipsland en door Brabant, apart behandeld. Wij benoemen dus zes exploitatiegroepen.

Na de aanleg van de tramlijnen naar de Hoeksche Waard en over Schouwen-Duiveland, was Voorne-Putten aan de beurt. De Spijkenisserbrug was bij de bouw in 1903 technisch

voorbereid op een spoorlijn, maar die kwam er toen niet. De RTM vervoerde reizigers naar de marinehaven Hellevoetsluis, waar een deel van hen overstapte op de veerboot naar Middelharnis. De lijn naar Oostvoorne was vooral populair in de zomermaanden. Badgasten, veelal bewoners van Rotterdam-Zuid, werden tot op het strand gebracht. De RTM vervoerde ook melk en tuinbouwproducten naar Rotterdam, wat velen een goed inkomen gaf. Tijdens de jaarlijkse suikerbietencampagne, werd de oogst in bakwagens naar de drie suikerfabrieken vervoerd, die elk over een eigen tramaansluiting beschikten. Na de oorlog nam het wegverkeer sterk toe, maar daar hadden RTM-tramreizigers in eerste instantie, weinig last van.

Na 1957 waren de tramlijnen naar Voorne-Putten de laatsten van de het ooit zo grote RTM-tramnet. De Deltawerken wierpen hun schaduw vooruit, en iedereen besepte dat de veerdiensten op korte termijn overbodig zouden worden. RTM-directeur H.J. van Zuijlen zag nog wel een toekomst voor zijn trambedrijf, en hoopte zelfs op een tramspoor over de nieuwe Haringvlietbrug. Elektrificatie van de tramlijnen, ombouw naar normaalspoor en spoorverdubbeling zouden de RTM-tramlijnen zeker een goede toekomst hebben bezorgd. Helaas werd de tram door het Rotterdamse stadsbestuur gehaat, en werden de RTM-aandelen op achterbakse wijze aangekocht en doorverkocht aan de Nederlandse Spoorwegen. Rotterdam geloofde heilig in de noodzaak van goede lightrailverbindingen, en investeerde miljoenen gulden in de metro-aanleg. De reeds bestaande lightraillijn naar Hellevoetsluis, notabene een aangewezen groeikern, moest en zou het loodje leggen. En zo geschiedde.

Ruim een halve eeuw rijdt er toch een spoortrein naar Voorne-Putten. Vanaf de kop van het eiland Rozenburg, rijdt de trein over Suurhoffbrug Voorne-Putten binnen, om vrijwel meteen rechtsaf te slaan, richting de Maasvlakte. Bewoners hebben hier niets aan, maar er rijdt tegenwoordig weldegelijk een echte trein over een piepklein stukje van het eiland Voorne.

— Tusschen Oostvoorne en Brielle is een
bruine hond uit de tram gesprongen. Wie
hem terecht brengt krijgt eene belooning.

Tijdschriftartikel: Zuidland

Ingezonden stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid der redactie)

Mijnheer de redacteur,

Vergun mij eenige plaatsruimte in Uw geëerd blad. Als een veelreizend persoon kan ik niet nalaten het lezend publiek eens mede te deelen de wantoestanden, die verregaande brutaliteit en onbeschaamdheid die heerscht onder een gedeelte van het jonge volk, dat voornamelijk Zondagsavonds, bij aankomst van de trams van 4,57 en 6,16, aanwezig is op 't perron te Zuidland.

Eerstens de wantoestanden. Als men in de tram gezeten is en op 't station Zuidland uit moet stappen op de bovenbedoelde tijdstippen, valt het heusch niet mee uit de tram te komen, daar

men, bij de uitgang staande, bij het stilstaan van de tram, de meesten tijd weer achteruit geduwd wordt door de mensen die met de tram mee moeten, die opgedrongen door het overtollige volk, in de tram geduwd worden. En als men dan bij dat alles nog een haastige conducteur aantreft is het mij meermalen overkomen, dat ik met levensgevaar onder 't rijden nog uit de tram moest springen.

Nu over de brutaliteit en onbeschaamdheid. Nog kort geleden zat ik in de tram komende uit de richting Rotterdam, (ook weer op Zondagavond): we waren Biert gepasseerd, toen er een juffrouw mij vroeg het raam te sluiten, niet, zegt ze, dat het tocht, maar we zijn meteen op Zuidland. Juffrouw, zei ik, wat bedoeld U daarmee? Ach meneer, zegt ze, het zijn daar zulke brutale jongens, ik zat verleden week Zondagavond ook in de tram en toen werd ik door het openstaand raam bespuwd en gegooid met allerlei vuil zoodat m'n kleeeren er door werden besmet. Dus geachte lezers, is het geen schandaal, dat noemt men dan naar de tram gaan kijken.

En nu is mijn vraag, en die van vele reizigers met mij, zou daar geen verandering in gebracht kunnen worden, op de een of andere manier? Gaarne zou ik van den een of den andere zijn meening daar eens over willen vernemen, door ook een stukje te laten plaats in dit blad.

U, mijnheer de Redacteur, vriendelijk dank voor het plaats van dit stuk.

Hoogachtend, EEN ZUIDLANDER. Zuidland, 29 Nov. 1918.

Stoomtram te Zuidland. Het oogt nu zo lieflijk en onschuldig. Maar klierende boerenknepen konden ook toen reeds het reisplezier der reizigers flink verstoren. Begin 20ste eeuw.

Het artikel gaat hieronder verder ...

Een halve eeuw later, de stoomtrams zijn vervangen door motortrams, maar de boerenjongens komen nog steeds graag even naar de tram kijken. Zuidland, 25 mei 1963 .

Bronnen:

- Drs. A. Dijkers, De R.T.M. op de Zuid-Hollandse en Zeeuwse Eilanden (Leiden, Nederland: E.J. Brill, 1971), ISBN: onbekend, 262 bladzijden. NVBS-boekenreeks deel 7 .
- Bron knipsel 'Hond': Krantenbank Zeeland, dagblad 'Maas- en Scheldebode' van woensdag 16 mei 1917, bladzijde 2. Auteur onbekend. Link naar originele publicatie: <https://krantenbankzeeland.nl/issue/mas/1917-05-16/edition/null/page/2> .
- Bron artikel 'Zuidland': Krantenbank Zeeland, dagblad 'Onze Eilanden' van zaterdag 30 november 1918, bladzijde 6. Auteur onbekend. Link naar originele publicatie: <https://krantenbankzeeland.nl/issue/oei/1918-11-30/edition/null/page/6> .
- Afbeelding 54ax.1: Zuidland stoom - Fotograaf onbekend. Bron: www.streekarchiefvp.nl
- Afbeelding 54ax.2: Zuidland 1963 - Fotograaf: Hans Oerlemans.

- > **Kindertrams naar Oostvoorne-Strand**
- > **Tijdschriftartikel: Het Vacantie-Kinderfeest**
- > **De tram naar Rockanje**
- > **Tijdschriftartikel: Bezorgdheid over vervoer**
- > **Tijdschriftartikel: Bus goedkoper dan tram**
- > **Tijdschriftartikel: Bushalte Biert**
- > **Tijdschriftartikel: Afscheid zonder tranen**
- > **Tijdschriftartikel: Kans op metro verkeken**
- > **Groene Kruisweg**